

Bajna György: Cserepes Károly

In: Találkozások IV., Szerk: Bajna György. Gyergyószentmiklós, F & F International Kft., 2016.

31-33.old.

Kerecsen Károly vidám ember volt. Nem zavarták az élelemért, gázpalackért hosszan kanyargó sorok. Szerette az életet, imádta édesanyját, szenvedélyes volt a szerencsejátékokban. Munkahelyéről a város központjába indult valamilyen alkatrészért. Egyik hölgy az irodából megkérte, hogy vinne ki az állomásra egy megrendelést 10.000 cserépről. Károly kevésnek találta, hát hozzátett még két nullát. Visszatérte után pedig három szabadnapot vett ki.

Másnap már – elegánsan, ahogy egyébként mindig láthatták – a távoli cserépgyár igazgatójánál volt a megrendeléssel. Megegyeztek, hogy a gyár, ameddig le nem szállítják a teljes mennyiséget, megszakítás nélkül küldi a cserepet, ő pedig vállalata nevében ígéri, hogy minden vagon cserép után azonnal készpénzben fizet. Az egyezés megkötött. Mindenki boldog volt. A gyárigazgató is legalább annyira, mint ő.

Rekordidő alatt megérkezett a szentmiklósi állomásra a vállalat által rendelt 10000 cserép. Károly délutánonként a környező településeket járta, s mert nagy volt a cseréphiány, gyorsan szaporodtak határidőnaplójában a nevek. A cserép rendszeresen érkezett, két-három vagon hetente. Az állomáson már korán reggel ott álltak a szekerekkel a falusiak, s egy-két óra alatt hűlt helye maradt a szállítmánynak, amit 1,25 lejjel ugyan drágábban adtak, mint addig, de volt. A kereskedelmi vállalatot át érkező olcsóbbra évekig várhattak volna a gazdák. Mindenki elégedett lehetett, zökkenőmentesen haladt a vásár. A kitűnő szervezésnek köszönhetően fekbért se kellett fizetni soha. Egyszóval minden példás volt. Károly el-eltűnt a kirakódásoktól, nem tartott attól, hogy valaki becsapná. Aztán a munkahelyére is gondolnia kellett...

Egy alkalmazott havi keresete átlagosan 1500–1800 lej volt. Neki minden vagon után több mint 8000 leje maradt, amiből már levonták a gyárigazgatónak járó tiszteletdíjat is. Károly véleménye szerint azért találták ki a pénzt, hogy forogjon. Hát forgott.

Vendéglősök, pincérek, hölgyek, kártyázó cimborák élvezték a Károllyal fenntartott, s most még szorosabbra fűzött barátságukat, ahogy a városka legmegbízhatóbb taxisa is. E megbízhatóság az egyik tárgyaláson derült ki, amikor a taxis, aki csaknem fél évig szinte magán sofőrje volt Károlynak, annál többet nem tudott, mint hogy utasa mindig tisztességesen kifizette a rendelést. Pedig, ha valaki tudott az előtte sosem titkolózó Károly viselt dolgairól, ő igen. Egyszóval, mindenki jól járt e pénzforgásnak köszönhetően. Károly nagyvonalú volt, mint egész életében. A taxis például akár déltől másnap reggelig is kellett várja a gyilkostói szálloda-vendéglő előtt, miközben a taxióra működött. Ő ehetett, pihenhetett nyugodtan a hátraeresztett széken, csak amikor Károlynak mehetnékje támadt, akkor készen kellett állnia az útra, ami sokszor kétszáz kilométernél is távolabbra vitte őket. Azért pedig külön százast járt, ha megengedte, hogy utasa – mindig hófehér pamut-zoknis lába nagyujjával – a hátsó ülésről a fülében kotorásson.

Károly egyik alkalommal a város borozójában a billegő asztal lába alá egy köteg százast csúsztatott cimborái nagy tetszésnyilvánítása közben. A szomszéd asztalnál állambiztonságiak poharaztak. Elképedve vették észre a sok pénzt. Ettől a perctől rajta tartották a szemüket, s nagy későre megtalálták a forrást is. Épp egy újabb vagon ürítése közben csaptak le. Azt nem merték megtenni, hogy a faluról érkezettekől elvegyék a cserepet, de a vagon kiürítése után barátunk már nem ugorhatott vissza a kerítésen a munkahelyére, ahol a munkatársak – az áldomások hatására – immár hónapok óta tartották a hátukat, falaztak, ha valaki kereste volna.

Őszre összeállt a vád. A perre sokan voltak kíváncsiak. Minden tárgyalás teltházas volt. Károly élvezte, hogy vallomásai a tömérdek pénz elköltéséről, milyen elképedést váltottak ki még az ügyészből is. Nem tagadott semmit, minden kérdésre pontosan és kimerítően válaszolt. Azt ellenben, hogy bármit is adott volna a cserépgyár igazgatójának a cserép árán kívül, váltig tagadta.

A tárgyalás alatt egyik remetei válasza nem csak a tárgyalóteremben váltott ki nagy derűtséget, de a városban is hamar elterjedt a híre. A vád képviselője által kért tanú, B.B. János bácsi, vallomását így fejezte be: „most is csak azért jöttem, hogy megkérjem Cserepes, izé Kerecsen Károly elvtársat, szerezzen még vagy 3000 cserepet”. E kijelentésre a bírónő is mosolyogva figyelmeztette a hahotázó hallgatóságot, hogy ki fogja üríttetni a termet, ha abba nem hagyják a kacagást.

Az utolsó tárgyaláson, mielőtt a bírónő –, aki gyakran elárulta, hogy szimpatikus számára az amúgy is mutatós vádlott – visszavonult volna, Károly megkérte, hogy még egy percet

engedélyezzen a számára. A szép számú hallgatóság – ismerve Károly furfangosságát – lélegzetvisszafojtva várta a valószínű megbánó szöveget. Esküdni mertek volna, hogy az következik.

. – Tisztelt Törvényszék! Király voltam egy fél évig, most meg azt próbálom majd ki, hogy milyen a szabad repülés után kalitkában élni egy kerecsennek. Ezzel leült. A termet az elégedetlenség moraja töltötte be. Károly a vádlottak ketrecéből huncut mosollyal fordította feljüket a fejét.

Az ítélet hamar, egy kávé elfogyasztására szükséges idő alatt megszületett. A visszatérő bírónő elmondta, hogy a tanúnak behívott falusiak közül senki nem emelt kifogást, senkinek nem volt követelése. Azok közül se jelentkezett senki panasszal, akik neve ott szerepelt Károly előreljzési naplójában, de már nem kaphatta meg a cserepet.

A cserépgyártól is a példás együttműködést és a pontos fizetést dicsérték.

Károsult nem volt, csúszópénzről bizonyíték szintén nem, csupán a megrendelőpapír hamisítását tudták megállapítani, mint büntetendő cselekményt.

–A két nulla két évembe került – mondta Károly miközben elvezették. Elhihetik, megérte. Most már megtapasztaltam azt is, amit másképp aligha, hogy mekkora úr a pénz.